

**İHRACAT BEDELLERİNİN %25'İNİN
TCMB'YE SATIŞINA İLİŞKİN UYGULAMA TALİMATI**

R. Bülent DEMİRBAĞ

08 Şubat 2022

bulentdemirbag.com

KAMBIYO

ve

KAMBIYO MEVZUATI

KAMBIYO

bulentdemirbag.com

DÖVİZ

bulentdemirbag.com

YABANCI PARA

bulentdemirbag.com

Yabancı para

Dolar

Euro / avro

Sterlin

KAMBIYO MEVZUATI

bulentdemirbag.com

KAMBIYO MEVZUATINDA NORMLAR SIRALAMASI

ANAYASA

KANUN

CUMHURBAŞKANI KARARI

TEBLİĞ

TALİMAT

GENELGE

ANAYASA

TBMM

KANUN

TBMM

KARAR

CUMHURBAŞKANI

TEBLİĞ

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

TALİMAT

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Gen.Müd.

GENELGE

TCMB

TÜRK KAMBİYO MEVZUATI

- **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında**

1567 Sayılı Kanun

- 32 Sayılı Karar

- Tebliğler

- Talimatlar

- Merkez Bankası Genelgeleri

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

*İdare ve yazı işleri için
Başvekalet Müdevvenat Müdürlüğüne
müracaat olunur.*

25 ŞUBAT 1930

SALI

SAYI: 1433

KANUN

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun

Kanun N°: 1567

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — Kambiyo, nukut, esham ve tahvilât alım, satımının ve memleketten ihracının tanzim ve tahdidî ve Türk parası kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

Madde 2 — Bu kararlar (Türk parası kıymetini koruma) başlığı altında gazetelerle ve sair münasip vasıtalarla neşrî ilân olunur.

Meriyeti tarihi metninde yazılı bulununayan kararlar, neşrinin ertesi gününden muteber olur.

Madde 3 — İcra Vekilleri Heyetince ittihaz olunacak kararlara muhalif hareket eden bankalarla birinci maddede yazılı işlerle iştigal eden sair müesseseler hakkında kanunî takibat yapılarak mahkemeierce bunların on beş günden iki seneye kadar muamele icrasından men ve tatiline karar verilmele beraber beş yüz liradan yüz bin liraya kadar ağır para cezası dahi hükmedilir.

Bu hareketi itiyat eden banka ve müesseseler set olunur. Muhalif hareket banka ve müesseselerin merkezi tarafından yapılmış veya yaptırılmış ise tatil ve set kararlara o banka ve

müessesenin Türkiyedeki bilcümle şubelerine de şamildir. Şubeler kendiliklerinden yapmışlarsa karar yalnız o şubeler hakkında tatbik olunur.

Muvakkaten tatile mahkûm olan banka ve müesseseler tatil müddetince kendilerine menfaat temin edecek yeni muameleler icrasından memnurdurlar. Şukadar ki üçüncü şahısların hukukunu alâkadar edecek muamelelerle evvelce yapılmış olupta kanunî müddete tâbi olan işlere devam olunur.

Madde 4 — Her nerede ve ne suretle olursa o'sun İcra Vekilleri Heyeti kararlarına muhalif hareket eden ve ettiren banka ve müesseselerin müdürleriyle alâkadar memurları ve sair şahıslar Türk Ceza Kanununun 358 ve 359 uncu maddelerinde yazılı cezalarla cezalandırılırlar.

Madde 5 — İcra Vekilleri Heyetince ittihaz olunacak kararlara muhalif hareketler için 1447 numaralı kanunla sair kanunlarda yazılı ceza hükümleri cari olmayıp, bu kanundaki cezalar tatbik olunur.

Madde 6 — Bu Kanun neşri tarihinden üç sene müddetle muteberdir.

Madde 7 — Bu Kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 22/2/1930

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336-1920

İdare ve yasa işleri için
Bâyvekâlet Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

20 ŞUBAT 1954
CUMARTESİ

Sayı : 8639

KANUNLAR

Kanun No : 6258

Kabul tarihi : 15/2/1954

Madde 1 — 1567 sayılı kanunun 5540 sayılı kanunla tadil edilen dördüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kambiyo, nûkûd, esham ve tahvilât alım ve satımının ve bunlar ile kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul veya bunları muhtevi her nevi cıya ve kıymetlerin ve ticari senetlerle tediyeyi temine yarayan her türlü vasıta ve vesikaların memleketten ihracı veya memleketi ithalının tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına İcra Vekilleri Heyeti salâhiyettir.

1567 SAYILI KANUN, 1'İNCİ MADDE

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi
alım ve satımının
ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan
mamul veya bunları içeren
her nevi eşya ve kıymetlerin
ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan
her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının
veya
memlekete getirilmesinin

düzenlenmesine ve
sınırlama konmasına ve

Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına
Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

1567 SAYILI KANUN, 3/1'İNCİ MADDESİ

Cezalar:

- Kanunun 3'üncü maddesi, Kanun uyarınca çıkarılan kararlara uymayanlar hakkında **idari para cezalarını** öngörmektedir.
- 3'üncü maddesi (1.) fıkrası: 3.000 TL - 25.000 TL
2008-**2022(*)**

(*) 14.211 – 118.555 TL

Cumhurbaşkanının bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklerle aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA

**32 SAYILI
KARAR**

bulentdemirbag.com

Türk parasının kıymetini korumak amacıyla

- Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine,
- Döviz ve dövizi temsil eden belgelere ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine,
- Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin ithal ve ihracına,
- Kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere,
- İhracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin

kambiyo işlemlerine ait

düzenleyici, sınırlayıcı esaslar...

Bu Karar'a ve

Bu Karar'ın Uygulanması Amacıyla Bakanlıkça Yayımlanacak

Tebliğlere Muhalefet

1567 Sayılı Kanun'la Ek ve Tadillerine Muhalefet Sayılır.

**11 Ağustos 1989 tarihli R.G.'de yayımlanan ve 12 Ağustos 1989 tarihinden itibaren geçerli
32 sayılı Kararla**

- Sermaye hareketleri serbestleşti
- Türkiye'ye dış kaynak girişinin önü açıldı
- TL konvertibiliteye geçti

-Türk Parası

-Döviz

-Kıymetli Madenler

**32 sayılı
KARAR**

-Dış Ticaret

**-Sermaye
Hareketleri**

-Görünmeyen İşlemler

**11 Ağustos 1989 tarihli R.G.'de yayımlanan
32 sayılı Karar'la**

- Sermaye hareketleri serbestleşti
- Türkiye'ye dış kaynak girişinin önü açıldı
- **TL konvertibiliteye geçti**

bulentdemirbag.com

DIŞ TİCARET

İHRACAT BEDELLERİ

TPKK 32 sayılı Kararın 8'inci Maddesi;

İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ihtiyaç duyması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

Bakanlık tarafından, bu yetki ilk olarak 4 Eylül 2018 tarihinde kullanılmıştır.

(2018-32/48 no.lu Tebliğ)

04.09.2018 ve 2018-32/48 TEBLİĞ

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- % 80'inin Bankaya Satılması

bulentdemirbag.com

31.12.2019 ve 2019-32/56 TEBLİĞ

Yeni bir düzenleme yapılana kadar

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- ~~% 80'inin Bankaya Satılması~~

İhracat bedellerinin
ödemeyi müteakip

“doğrudan ve gecikmeksizin”

ihracata aracılık eden bankaya
transfer edilmesi...

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

16 OCAK 2020 İHRACAT GENELGESİ

- Bakanlık Tebliğleri- TCMB Genelgeleri
- GENEL KURAL-180 Gün

- **İstisnalar**

- İhracatçının Sözleşmesini Esas Alıp 90 Gün Süre Tanınması
- **29 ülkeye** Yapılan İhracat için Döviz Getirme Zorunluluğu Yok
- **10 ülkeye** yapılan ihracatta, ihracat bedelinin %50 sinin yurda getirilmesi zorunlu, diğer kısmın tasarrufu serbest,
- İhracat Bedellerinin Bankacılık Sistemiyle Doğrudan Ülkemize Transferinin Mümkün Olmadığı ülkeler olarak **Irak ve Libya'ya**
Yapılan İhracat

29 ÷lkeye Yapılan İhracatta D÷viz Getirme Zorunluluğu Yok

1. Afganistan

2. Angola

3. Belarus

4. Benin

5. Cibuti

6. Etiyopya

7. Fildiři Sahili

8. Filistin

9. Gabon

10. Gana

11. Gine

12. İran

13. Kamerun

14. Kenya

15. Kırgızistan

16. Kuzey Kore

17. Küba

18. Liberya

19. Lübnan

20. Moldova

21. Nijerya

22. Senegal

23. Somali

24. Sudan

25. Suriye

26. Suudi Arabistan

27. Tacikistan

28. Tanzanya

29. Venezuela

10 ülkeye yapılan ihracatta, ihracat bedelinin
%50'sinin yurda getirilmesi zorunlu,
%50'sinin tasarrufu serbest

1. Azerbaycan

2. Cezayir

3. Fas

4. Kazakistan

5. Mısır

6. Özbekistan

7. Tunus

8. Türkmenistan

9. Ukrayna ve

10. Yemen

YURDA GETİRME SÜRELERİ

- GENEL KURAL Fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün
- Müteahhit firmalarca yapılacak ihracat
HANGİ TARİHTEN İTİBAREN? (365 gün)
- Konsinye yoluyla yapılacak ihracat
KESİN SATIŞI MÜTEAKİP (180 gün)
- Uluslararası fuar, sergi ve haftalar
...BİTİMİNİ MÜTEAKİP (180 gün)

SÖZLEŞMELERDE 180 GÜNDEN UZUN BİR VADE **VARSA**

Fiili İhraç

+

(Sözleşmede 180 günden uzun bir ödeme süresi varsa)

+

90 gün

SÖZLEŞMELERDE 180 GÜNDEN UZUN BİR VADE **VARSA**

Fiili İhraç

+

Sözleşmedeki SÜRE

+

90 gün

**SÖZLEŞMELERDE
180 GÜNDEN UZUN BİR
VADE **YOKSA****

Fiili İhraç

+

180 gün

bulentdemirbag.com

PEŞİN DÖVİZ

PEŞİN DÖVİZ KARŞILIĞI İHRACATIN
24 AY İÇİNDE
YAPILMASI...

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL ŞEKİLLERİ

- İhracat Bedellerinin, Beyan Edilen **Türk Parası** veya **Döviz** Üzerinden Yurda Getirilmesi Esas
- Ancak İhracat Bedelinin Beyan Edilenden Farklı Bir Döviz Üzerinden Getirilmesi de Mümkün
- **Türk Parası** Üzerinden Yapılan İhracat İşlemleri Karşılığında Yurda **Döviz** Getirilmesi Mümkün

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL ŞEKİLLERİ

- **Genel Olarak;** Bir Dövizin, İhracat Bedeli Olarak Alışının Yapılmasının Talep Edildiği Durumlarda Bankalarca **Dövizin Yurt Dışı Kaynaklı Olması** Aranıyor. **İstisnası Var.**
- İhracat Bedelinin Yolcu Beraberinde Efektif Olarak Yurda Getirilmesi Halinde Gümrük İdarelerine Beyan Edilmesi Zorunlu.

İHRACATTA ÖDEME ŞEKİLLERİ NELERDİR?

Satış sözleşmesinde belirlenen kurallar ve uluslararası ticari uygulamalar çerçevesinde, İhracatçıların yazılı beyanına istinaden

- Akreditifli Ödeme,
- Vesaik Mukabili Ödeme,
- Mal Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- Peşin Ödeme

şekillerine göre

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİLİ

gerçekleştirilir.

BANKAYA, GB SUNUMU ŞART MI?

Bankalarca,
ihracat bedelleriyle ilgili olarak GB örneği sunulabileceği gibi

firma beyanı ile

gümrük beyannamesine ilişkin bilgilerin

İBKB'ye yazılması mümkün.

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

İhracat bedeli;

- Bankalar aracılığıyla **havale şeklinde**,
- İthalatçı, ihracatçı veya bunlar adına hareket ettiğini beyan eden Türkiye’de veya dışarıda yerleşik üçüncü kişilerce, gümrük idarelerine beyan edilerek alınan onaylı NBF ile **efektif olarak**,
- İthalatçı, ihracatçı veya bunlar adına hareket ettiğini beyan eden Türkiye’de veya dışarıda yerleşik üçüncü kişilerce **çek olarak**,
- **Kredi kartı** ile,

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

- Ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla,
- İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Irak ve Libya'ya yapılan ihracatta NBF aranmadan efektif olarak,

tahsil edilebilir.

- İhracat bedeli Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere **açılan kredilerden** karşılanabilir.

İHRACATÇININ SERBEST KULLANIMINA BIRAKILAN DÖVİZLER

- Hizmet ihracatı,
- Transit ticaret,
- Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış (Bavul Ticareti),
- Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış,
- Mikro ihracat ve
- Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin **tamamının**
- 10 ülkeye yapılan ihracatta, ihracat bedellerinin **%50’sinin tasarrufu serbesttir.**

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

Bankalarca

İhracat Bedelleri Yurda Getirildiğinde,
Yurda Getirildiğine Dair

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

(İBKB)

düzenlenir.

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

Seri No:

Tarih:

Banka Adı-Şubesi:

İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın

Unvanı/Adı Soyadı:

T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :

Gümrük Beyannamesinin

Numarası:

Tarihi:

İhracatçı Unvanı:

28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:

22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:

46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:

Fiili İhraç Tarihi:

Bedel Getirme Süresi Sonu:

Yurda Getirilen Bedelin

Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Efektif):

Tutarı-Para Birimi:

Hesaba Geçiş Tarihi:

Geldiği Ülke:

Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:

Banka Referans Numarası:

Varsa Mahsup Edilen Tutar:

Mahsup Tarihi:

Mahsup Sebebi:

ÖNEMLİ

İhracatçılar,

Aracı Bankalara

İhracat Bedellerinin

Yurda Getirilme Süresi İçinde

veya

Vergi Dairelerince Yapılan İhtarname Süreleri İçerisinde

- İskonto,
- İndirim ve
- Mahsup

İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA İBRAZİ ZORUNLU BELGELER

- GB örneği/GB bilgileri
 - İlgili İBKB'ler
 - Satış faturası ile
- İndirim ve mahsup konusu belgeler.

İHRACAT İŞLEMLERİNDE SORUMLULUK

İhracat bedelinin tahsilinden
ve
ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde
(ek süreler dâhil)
kapatılmasından
ihracatçılar
sorumludur.

Aracı bankalar;
hesapların kapatılmasını
izlemekle yükümlüdür.

MÜCBİR SEBEP HALLERİ

-İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

- Grev, lokavt ve avarya hali,

- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkansız hale gelmesi,

- Tabii afet, harp ve abluka hali,

- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,

- İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması.

HAKLI DURUMLAR

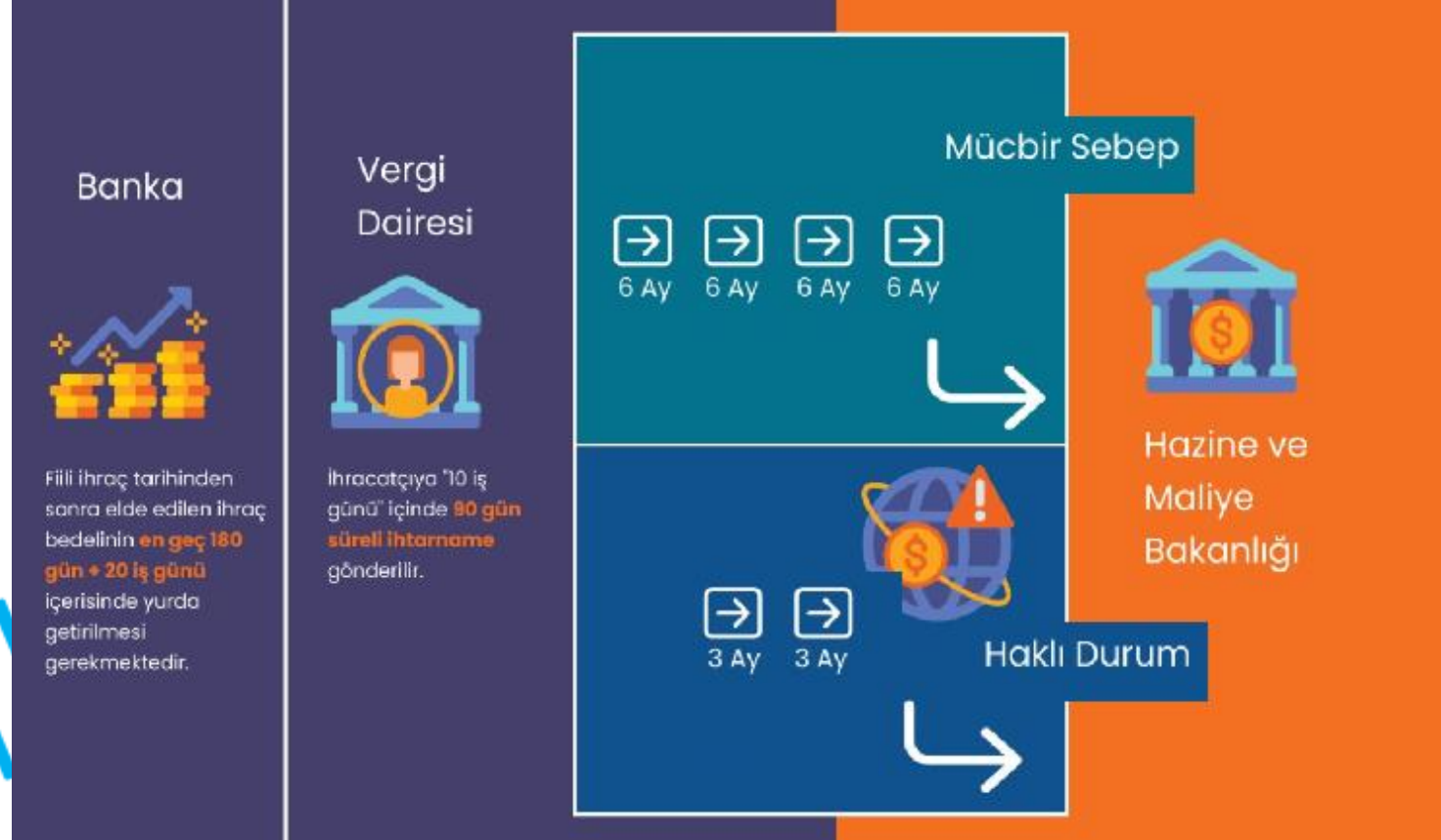
Mücbir sebep halleri dışında kalan,
ancak bedel getirme süreleri içerisinde
ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla
tevsik edilebilen durumlar...

Vergi Dairesi
değerlendirilebilir.

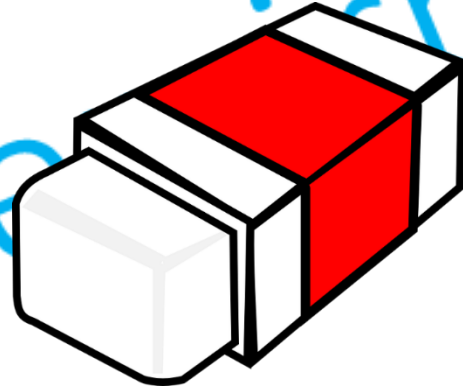
İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

- BANKALAR
- VERGİ DAİRESİ
- HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

TERKİN

bulentde...bag.com

TERKİN

- HER BİR GB BAZINDA

30.000 ABD DOLARI

BANKALAR

- HER BİR GB'NİN %10'U

30.000 - 100.000 ABD DOLARI

BANKALAR

- GB bazında 300.000 DOLARI AŞAN İHRACATIN %10'U OLAN 30.000 DOLARDAN FAZLA TUTARDAKİ AÇIĞIN TERKİN TALEBİ
- GB bazında 1.000.000 DOLARA KADARKİ İHRACATIN %10'U OLAN 100.000 DOLARA KADARKİ AÇIĞIN TERKİN TALEBİ

TERKİN

- MÜCBİR SEBEP/HAKLI DURUM

200.000 ABD DOLARA KADAR

VERGİ DAİRESİ

- GB bazında 2.000.000 DOLARA KADAR İHRACATIN % 10'U OLAN 200.000 DOLARA KADARKİ AÇIĞIN TERKİN TALEBİ

- MÜCBİR SEBEP/HAKLI DURUM

200.000 ABD DOLARI AŞAN

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

- GB bazında 2.000.000 DOLARI AŞAN İHRACATIN % 10'U OLAN 200.000 DOLARDAN FAZLA TUTARDAKİ AÇIĞIN TERKİN TALEBİ

YAPTIRIM

1567 Sayılı Kanunun
3'üncü Maddesinde
Düzenlenmiştir.

1567 SAYILI KANUN 1'İNCİ MADDESİ

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi
alım ve satımının
ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan
mamul veya bunları içeren
her nevi eşya ve kıymetlerin
ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan
her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının
veya
memlekete getirilmesinin

düzenlenmesine ve
sınırlama konmasına ve

Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına
Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

MEVZUATA UYULMAMASI DURUMUNDA NASIL BİR YAPTIRIM UYGULANACAKTIR?

2018-32/48 Sayılı Tebliğ'in 3'üncü Maddesinin Birinci Fıkrasında
Tayin Edilen Süreler İçinde İhracat Bedellerini Yurda
Getirmeyenler;

1567 Sayılı Kanun'un

3'üncü Maddesinin Üçüncü Fıkrası Uyarınca,

Yurda Getirmekle Yükümlü Olunan İhracat Bedellerinin Rayiç
Bedelinin % 5'i Kadar

İdarî Para Cezasıyla

Cezalandırılırlar.

İdarî Para Cezasına İlişkin Karar Kesinleşinceye Kadar Söz Konusu Bedelleri Yurda
Getirenlere,

Anılan Kanun'un Birinci Fıkra Hükmüne Göre

3.000 TL'den 25.000 TL'ye (2022 Yılı İçin 14.211 – 118.555 TL)

Kadar İdarî Para Cezası Verilir.

Ancak Verilecek İdarî Para Cezası Yurda Getirilmesi Gereken Paranın %2,5'inden
Fazla Olamaz.

Diğer Taraftan,
İthalat, İhracat ve Diğer Kambiyo İşlemlerinde
Döviz veya Türk Parası Kaçırarak Kastıyla Muvazaalı İşlemlerde Bulunanlar,
Yurda Getirmekle Yükümlü Oldukları veya Kaçırdıkları Kıymetlerin Rayiç Bedeli
Kadar
İdarî Para Cezasıyla Cezalandırılırlar.
Bu Fiilin Teşebbüs Aşamasında Kalması Halinde Verilecek Ceza Yarı Oranında
İndirilir.

Öte Yandan,
İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Sonrasında
Düzenlemelere Bir Aykırılık Yapılması
Durumunda;

1567 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesinin Birinci Fıkrası Kapsamında
3.000-25.000 TL (2008 yılı için) Tutarında İdari Para Cezası Uygulanacaktır.

Tekerrür Durumunda İse Bu Cezalar İki Katı Olarak Uygulanmaktadır.

bulentdemirbag.com

YENİ YAPILAN DÜZENLEME

TCMB İHRACAT GENELGESİ

- 16 Ocak 2020 tarihli
- 31.12.2021 tarihi itibarıyla dip not sayısı 25, ancak Genelge'de değişiklik yapılmasına rağmen dip not konulmamış değişiklik sayısı 2, toplam değişiklik sayısı 27,
- 05.01.2022 tarihi itibarıyla dip not sayısı 26, dip not konulmamış değişiklik sayısı 1(bir)

31.12.2021 tarihli olarak belirtilen 26 No.lu DİP NOT

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.²⁶

²⁶ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 31.12.2021 tarihli talimatı.

İHRACAT GENELGESİ

EK MADDE 1

«İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satılması» başlıklı

- Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren - (31.12.2021/05.01.2022)-
- İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i
- İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır.
- Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve
- işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden
- aynı gün Merkez Bankasına satılır ve
- Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır.
- Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.

TCMB
03 Ocak 2022 tarihli
UYGULAMA TALİMATI
KAPSAM ve AMAÇ

16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi'nin
EK-1'inci maddesi kapsamında
Merkez Bankasına yapılacak döviz satış işlemlerinin
uygulama ayrıntılarını düzenlemek

DAYANAK

04.09.2018 tarihli ve 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 12'nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden hazırlanan 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi'nin Ek 1'inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

DAB:

Döviz Alım Belgesini,

İBKB:

İhracat Bedeli Kabul Belgesini,

TANIMLAR VE KISALTMALAR

İŞLEM KURU:

Merkez Bankası tarafından saat

- 10:00,
- 11:00,
- 12:00,
- 13:00,
- 14:00 ve

- 15:00'de ilan edilen ve

İBKB veya DAB'a bağlanan ihracat bedeli dövizin

Türk lirasına çevrildiği saat itibarıyla
en son açıklanmış olan döviz alış kurunu,

İŞLEME ESAS DÖVİZ CİNSLERİ

İhracat Genelgesi'ne göre

- ABD doları,
- Euro ve
- İngiliz sterlini,
cinsinden

İBKB veya DAB'a bağlanan ihracat bedeli dövizler

Uygulama Talimatı
kapsamındadır.

YÜRÜRLÜK TARİHİ

03.01.2022

Banka Hesabına Gelen/Yatırılan İhracat
Bedelinin TCMB'ye Satılma Zamanı?

TCMB'ye satış tarihi,
İBKB'nin düzenlendiği tarih.

İBKB'de belirtilen ihracat bedelinin %25'i,
İBKB'nin düzenlendiği tarihte TCMB'ye satılır.

TCMB'ye Satışlarda
Geçerli Olan Döviz Cinsleri?

- Yalnızca ABD Doları, EURO ve İngiliz Sterlini cinsinden ihracat bedellerinin %25'nin TCMB'ye satışı söz konusu.
- Diğer döviz cinslerindeki ihracat bedelleri için TCMB'ye satış söz konusu değil.

İhracat Bedelinden
TCMB'ye Satılacak Oran?

İBKB veya DAB'da belirtilen tutarın
tam %25'i TCMB'ye satılır.

İhracat Genelgesi Uyarınca
İndirim, İskonto ve Mahsup Tutarlarının
İBKB'den Düşölüp Düşölmeveceği

Tebliğ ve genelgede belirtilen
usul ve esaslar dahilinde
indirimler uygulandıktan sonra kalan meblağın ihracat bedeli
olarak
banka hesabına aktarılması esastır.

İBKB, indirimler uygulandıktan sonra ortaya çıkan bedel
üzerinden düzenleniyor.

TCMB'ye yapılacak satış da bu bedel üzerinden hesaplanmalı.

bulentdemirbag.com

Muafiyet Kapsamındaki Ülkelere
Yapılan İhracatta,
İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi
Uygulaması?

Tebliğ ve genelge uyarınca
ihracat bedellerinin
banka hesaplarına alınması
zorunlu olmayan ülkelere yapılan
ihracatın bedelleri için

İBKB düzenlenmesi ve
dolayısıyla TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

- Hizmet İhracatı,
- Mikro İhracat ve
- Transit Ticaret
Bedellerinin

Yurda Getirilmesi Halinde Uygulama?

- Hizmet ihracatı,
 - Mikro ihracat ve
 - Transit ticarete ilişkin bedeller,
- ilgili tebliğ ve genelge kapsamı dışında bulunmaktadır.

Dolayısı ile bu bedeller için
İBKB düzenlenmesi ve
TCMB'ye satış söz konusu değildir.

Serbest Bölgelerden Yapılan İhracata,
Bedellerin
TCMB'ye Satış Uygulaması?

Serbest bölgelerde yerleşik firmalar
Kambiyo Mevzuatı kapsamında
Yurt dışında yerleşik sayıldığı,
bu firmalara gelen bedeller için

İBKB düzenlenmesine ve Merkez Bankasına satış yapılmasına
gerek bulunmadığı...

Terkin Sınırları İçerisinde Kalan
İhracat Bedellerinin
TCMB'ye Satış Uygulaması?

Genelgede belirtilen terkin sınırları dahilindeki
ihracat bedelleri için

İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış yapılması
zorunlu değildir.

Muafiyet Kapsamındaki İhracat Bedellerinin
Banka Hesabına Yatırılması

ve

DAB Düzenlenmesi Halinde Yapılacak Uygulama?

Muafiyet kapsamındaki ihracat bedelleri için
ihracat bedeli olduğunun tevsik edilmesi amacıyla
İBKB veya DAB düzenlenmesi halinde

bu bedellerin de %25'inin TCMB'ye satılmasının gerekli olduğu...

Bu bedellerin
sadece Türk lirasına çevrilmesi için
bir DAB düzenlenmesi halinde
TCMB'ye satış yapılmaz.

TCMB'ye Satışa Esas
%25'in Hesaplanmasında
Dikkate Alınacak
Tutar?

%25'lik döviz satış tutarı
İBKB'ye bağlanacak tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Örneğin 200 bin ABD dolarlık ihracat bedelinin 100 bin ABD dolarlık kısmı için İBKB düzenlenirse TCMB'ye satılacak tutar 100 bin ABD dolarının %25'ine tekabül eden 25 bin ABD doları olacaktır.

İhracat Bedelinin
Tamamına veya Bir Kismına
İBKB Düzenlenmesi için
Talimat Verilene Kadar
Dövizlerin
Hesapta Tutulması Zorunlu mudur?

Hayır, zorunlu değildir.

Bedel ihracatçının kullanımına bırakılarak İBKB daha sonra düzenlenebilir.

Ancak İBKB düzenlenmesi için talimat verildiği gün İBKB tutarının %25'inin TCMB döviz satışı için müsait olması gerektiği...

TL'ye Çevrilen İhracat Bedelinin
Sonradan Dövizle Dönüştürölüp
Dönüştürölmeveceęi?

İhracat bedelinin
%25'inin TL'ye çevrilmesinden sonra
ihracatçı tarafından
TL'nin tasarrufunun serbest olduğu,
isterse tekrar döviz alabileceği...

Peşin İhracat Bedelleri İçin Uygulama
nasıl olacaktır?

Döviz satışı söz konusu olacak mıdır?

Tebliğ kapsamında İBKB düzenlenen tüm ihracat bedellerinin %25'i TCMB'ye satışa konu olacaktır.

Peşin ihracatta İBKB düzenletmek için 24 aylık süre bulunduğundan firmanın fiili ihracattan sonra bedelin İBKB'ye bağlanması mümkün.

Ve İBKB düzenlenen peşin ihraç bedellerinde de bedelin %25'inin TCMB'ye satılması gerektiği...

bulentdemirbag.com

Gümrük Beyannamesinde
Beyan Edilen Döviz Cinsi ile
Hesaba Gelen Döviz Cinsinin Farklı
Olması Halinde Uygulama?

• İhracatçının hesabına gelen dövizin cinsinin dikkate alınacağı,

• Gümrük beyannamesinde beyan edilen döviz cinsinin önemli olmadığı...

GENEL DEĞERLENDİRME

bulentdemirbag.com

SORU CEVAP

TEŞEKKÜR EDERİM...

R. Bülent DEMİRBAĞ

bulentdemirbag.com